

Machtig **mooie** Maries

Kracht en balans, maar ook jeugdigheid en kwaliteit. De afstammelingen uit de Mariekoefamilie hebben het allemaal. De succesvolle familie bezorgde Hans en Willy Puttenstein uit Kamperveen al drie keer een NRM-titel.

TEKST JORIEKE VAN CAPPELLEN

Van de naam Marie gaat het hart van menig roodbontliefhebber sneller kloppen. Al meer dan een decennium boekt de koefamilie successen op regionale en nationale shows en zette de fokkerij van Hans en Willy Puttenstein uit Kamperveen definitief op de kaart. De eyecatcher uit deze familie is Brook Marie 61. De Classicdochter met het langgerekte frame, de kracht, de openheid en het zeer brede kruis bezorgde Puttenstein in 2012 de middenklassetitel en het algemeen kampioenschap op de NRM. De fokker blikt terug op dat emotionele moment. 'De NRM vond in 2012 voor het eerst plaats in Zwolle. Daar, in de IJsselhallen, verkocht mijn opa, die veehandelaar was, zijn laatste koe. Dat was toevallig Marie 225, betovergrootmoeder van Marie 61. Mijn vader werkte in de IJsselhallen en zelf had ik er ook jaren gewerkt. En nu stond ik er met de dochter van onze oud-NRM-kampioene Marie 55 aan de hand. Op die dag kwam alles samen.'

Prettig eigenwijs

In het koppel is het even zoeken naar de inmiddels negen jaar oude Brook Marie 61. Eenmaal gevonden komt ze meteen snuffelen bij de veehouder. 'De Maries zijn nieuwsgierige koeien en soms een beetje brutaal, maar niet vervelend. Ze zijn gewoon prettig eigenwijs.' Terwijl Puttenstein haar over de kop blijft aaien, zoekt hij naar de juiste woorden om de keuringsvedette te beschrijven. 'Ze is gewoon zó goed in balans. Ze heeft een beste uier, nog top benen en dan dat abnormaal

brede kruis... Ja, het is echt de beste koe die ik ooit gefokt heb.'

De moeder van Brook Marie 61, Marie 55 (v. Taco), was in 2006 de eerste nationale middenklassekampioene bij roodbont. En opmerkelijk: Marie 55 was pas de eerste roodbonte in de lijn. Puttenstein kocht haar zwartbonte grootmoeder Marie 53 in 1999 als pink van Jan Jansen, oud-CRV-directeur en achterbuurman van Puttenstein. Jansen kon de Lord Lily x Sunny Boydochter niet drachtig krijgen. 'Toch zag ik wel wat in haar, ze beschikte over veel jeugd', aldus Puttenstein, die besloot haar bij zijn eigen roodbonte stier Jupiter 3 (v. Koerier 104) te doen. Daaruit kwam Marie 54, die Taco als partner kreeg. 'Taco heeft echt het exterieur in de familie gebracht', vindt Puttenstein, die de kwaliteit van Marie 55 begon te zien toen ze pink was. 'Ze was groot, maar zeer goed in balans, en toen er later een geweldige uier onder kwam, wist ik dat dit een heel goede koe kon worden.'

Balans in de koe

Typisch voor de Maries zijn de grote, lange frames en de brede kruizen. 'Als kalf pik je ze er zo uit', zegt Puttenstein. Hij vindt het rauwe, laatrijpe koeien die als vaars jeugdig aandoen en zich blijven doorontwikkelen. 'Kijk maar naar Marie 61, ze is nu bijna tien jaar en voor mijn gevoel nóg niet uitontwikkeld.' Uierkwaliteit en celgetal vindt de fokker ook belangrijk. 'Aan een mooie koe die geen melk wil geven, heb ik niets. Ik zoek naar balans in mijn bedrijf en balans in de koe.'

Marie 55 (v. Taco) werd NRM-kampioene midden in 2006

Brook Marie 68 (v. Jotan) won in 2017 NRM-zilver

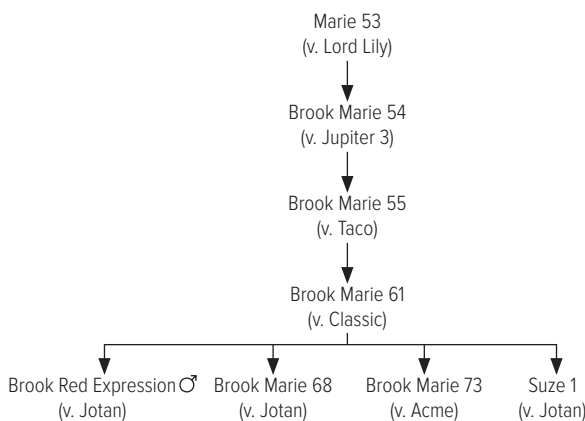

Ondanks gewone melkvererfers in de lijn, hebben Maries bijna standaard een lactatiewaarde van 110. 'In de zwart-bonte wortels zit de melkdruk verankerd. Als een Marie niet wil geven, is er echt iets met haar aan de hand.'

Kampioenes uit Marie 61

Omdat Puttenstein geen vrouwelijke nakomelingen had van Brook Marie 61, begon hij haar na de NRM in 2012 te spoelen met Jotan, Acme en Apple. Uit de spoeling met Jotan kwam onder meer Brook Marie 68. De Jotandochter werd in 2015 vaarzenkampioene op de HHH-show. In 2017 werd ze gekroond als reservekampioene midden op de NRM. Daarmee was ze de derde generatie Maries die de zegereeks op nationaal niveau voortzette. Opnieuw was het een speciaal moment, blikt Puttenstein terug. 'Zes weken ervoor had ze scherp in gehad. We moesten er hard aan werken om haar er zo voor te krijgen. Het zegt wel iets over de koe dat ze zich zo teruggevochten heeft.' Een andere bekende dochter is de excellente Tienmorgen Suze 1 (v. Jotan) van familie Gosens en Ger van Hest in Beers. De bekendste zoon van Brook Marie 61 is Brook Red Expression, een volle broer van Marie 68. Hij leverde in 2017 de nationale vaarzenkampioene: Heerenbrink Dina 382 van familie Steegink uit Okkenbroek. Ook heeft hij inmiddels een excellente dochter: Tresa 301 van familie Verstedden uit Oirschot.

Hoewel er vanuit ki-organisaties wel interesse is voor de familie, zijn andere zonen van Brook Marie 61 nog niet doorgebroken. Puttenstein test Mariezonen niet op genomics. 'Ik zie liever een mix tussen de prestaties van de koe zelf en de cijfermatige onderbouwing.' Via de hoornloze stieren Apoll en Addiction heeft Puttenstein nu enkele hoornloze Maries. 'Ik experimenteer hier wat mee vanwege de verwachte toekomstige vraag naar hoornloos en exterieur.' In de stal komt ook Marie 73 aangestapt.

Puttenstein is erg content met de stijlvolle Acmedochter. In augustus zegevierde Marie 73 als algemeen kampioene in Oldebroek. Dit voorjaar was ze niet geselecteerd voor de NRM. Stiekem wel jammer, vindt Puttenstein. 'Marie 68 en Marie 73 zijn echt aan elkaar gewaagd. De Jotan heeft meer power, de Acme een hogere achteruier.'

Bijdrage aan roodbontfokkerij

De fokker zet eigen stieren van Marie in op zijn eigen veestapel. Hij denkt dat de Maries een belangrijke bijdrage leveren aan de roodbontfokkerij en hoopt dan ook dat de Mariegenen zich verder verspreiden buiten zijn bedrijf. Van bijvoorbeeld Brook Apple Jack (v. Big Apple) verkocht Puttenstein zelf zo'n 2000 rietjes, nadat van deze stier sperma was gevangen bij KI De Toekomst. Wat de Maries zelf nog voor Puttenstein gaan brengen? De fokker loopt liever niet op de zaken vooruit. 'Maar als ik de jonge Maries in de kalverstal zie, gaat mijn hart wel sneller kloppen.'

Video: Brook Marie 61

Bewegende beelden van Brook Marie 61.

[Bekijk de film op **veeteelt.nl**](#)

Brook Marie 61 (v. Classic): oud-NRM-kampioene en oogappel van Puttenstein